

Dersin Amacı

Aşıklik geleneğinin kökleri ve günümüzdeki durumunu kavratmak. Aşık edebiyatı ürünleri ve bu ürünlerin özelliklerini ana hatlarıyla kavratmak.

Dersin İçeriği

İslamiyetten önce Türk kültür hayatında ozan-baksı geleneği ve özellikleri. Türk Edebiyatı içinde aşık edebiyatının yeri ve önemi, aşık edebiyatının mahiyeti ve oluşumu konusundaki fikirlerin tartışılması. Aşık edebiyatı ürünleri, bu konudaki fikirlerin tartışılması. Aşıklik geleneği, bu geleneği oluşturan unsurlar. Aşık tarzı geleneğin icra ortamı ve özellikleri. 16. yüzyıldan günümüze kadar aşık tarzı geleneğin değişim ve gelişme süreci. Sözlü, yazılı ve elektronik kültür ortamlarında aşıklar.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Çobanoğlu, Özkul, Aşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü, Akçağ Yay., Ankara 2000 Günay, Umay, Türkiye’de Aşık Tarzı Şiir Geleneği ve Rüya Motifi, Akçağ Yay., Ankara 1992. Durbilmez, Bayram, Âşık Edebiyatında Şiir Sanatı: Hasretî’den Örneklerle, Akçağ Yay.: Ankara 2019. Durbilmez, Bayram, Âşık Türkmenoğlu-Hayatı, Sosyo-Kültürel Çevresi, Âşık Edebiyatındaki Yeri, Şiir Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler, Akçağ Yay.: Ankara 2020. Durbilmez, Bayram, Âşık Edebiyatı ve Taşpınarlı Halk Şairleri, 5. Baskı, Akçağ Yay.: Ankara 2018. Oğuz, M. Öcal (Ed.), Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, 17. Baskı, Grafiker Yay., Ankara 2020. Oğuz, M. Öcal, Halk Şiirinde Tür, Şekil ve Makam, Akçağ Yay., Ankara 2001.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Tartışma - Anlatma Yöntemi - Metin Tahlili - Kaynak Tarama

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Dersin içeriğine bağlı olarak önceden belirtilecek olan makalelerin okunması fayda sağlayacaktır

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Araştırma Görevlisi Mehmet Emin DEDE

Dersin Verilişi

Bu ders, İslamiyet öncesi ozan-baksı geleneğinden başlayarak aşık edebiyatının mahiyeti, oluşumu, toplumsal işlevi ve gelişim sürecini tarihsel bir perspektifle ele alır. Aşıklik geleneğini oluşturan unsurlar, icra ortamları ve kültürel bağlamda değişen anlatım biçimleri sözlü, yazılı ve elektronik kültür ortamlarıyla birlikte incelenir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Prof. Dr. Bayram Durbilmez

Program Çıktısı

1. Aşıklik geleneği ve aşık edebiyatı ürünlerini kavrayabilir.
2. Aşıklik geleneğinin geçmişten günümüze değişimini yorumlayabilir
3. Âşık edebiyatının temsilcileri ve bu temsilcilerin özellikleri hakkında bilgi sahibi olabilir.
4. Âşık edebiyatının beslendiği kültür kaynakları hakkında bilgi sahibi olabilir.
5. Âşık edebiyatının genel özellikleri hakkında bilgi sahibi olabilir.
6. Âşık edebiyatının gelenekleri hakkında bilgi sahibi olabilir.
7. Âşık edebiyatının tarihî gelişimi ve bugünkü hakkında bilgi sahibi olabilir.
8. Âşık edebiyatının tekke-tasavvuf edebiyatı ile ilişkileri hakkında bilgi sahibi olabilir.
9. Âşık edebiyatının âşık kolları ve temsilcileri hakkında bilgi sahibi olabilir.
10. Âşık edebiyatının genel özellikleri hakkında bilgi sahibi olabilir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım	Türk Halk Şiirinin Başlangıcı	
2	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Tartışma	Âşık Tarzı Edebiyat Geleneğine Giriş	
3	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Tartışma, Araştırma–İnceleme, Inquiry-Based Learning	Âşık Edebiyatının Kaynakları	
4	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Tartışma,	Âşık ve Aşıklık Kavramları	
5	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatma Yöntemi	Âşıkların Sınıflandırılması	
6	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Araştırma–İnceleme	Âşıkların yetiştikleri ortam	
7	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Araştırma–İnceleme, Tartışma	Saz çalma, mahlas alma	
8	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Araştırma–İnceleme	Âşık olma	
9	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım Yöntemi, araştırma inceleme, Örnek olay	Askı Geleneği	
10	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Araştırma–İnceleme, Gözlem	Âşık karşılaşmaları	
11	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım Yöntemi, Araştırma İnceleme, Metin Tahlili	Âşık Edebiyatında Biçim ve Tür,	
12	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatma Yöntemi, Metin Tahlili	Aruzlu Türler	
13	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Araştırma–İnceleme, Programlı Öğrenme, Gözlem	Âşık Edebiyatında Etkileşim	
14	Ders öncesi bilgi paketinde belirtilen kaynakların ilgili yerlerinin okunması, yanı sıra öncesinden ders öğretim elemanı tarafında belirlenen makalenin temini ve incelenmesi		Anlatım, Araştırma–İnceleme, Programlı Öğrenme, Gözlem	Günümüzde Âşık Edebiyatının Durumu	

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	2,00
Final	1	2,00
Derse Katılım	14	2,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	2,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	2,00
Ara Sınav Hazırlık	4	2,00
Final Sınavı Hazırlık	5	3,00
Araştırma Sunumu	3	2,00
Bütünleme	4	3,00
Tartışmalı Ders	6	2,00
Gösterim	3	4,00
Vaka Çalışması	3	4,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24
Ö.Ç. 1	2	1	1	3							2		3	3	3	3	2	3	1	2	2	2		3
Ö.Ç. 2	3	2	2	3							3		4	4	4	4	2	3	2	3	3	3		4
Ö.Ç. 3	4	3	3	4							4		5	5	5	5	3	4	3	4	4	4		5
Ö.Ç. 4	4	3	3	4							4		5	5	5	5	4	3	4	3	3	3		3
Ö.Ç. 5	3	4	4	5							3		5	3	3	4	4	4	4	4	4	4		4
Ö.Ç. 6	4	5	5	3							5		3	5	3	5	5	2	4	3	5	2		3
Ö.Ç. 7	4	3	2	4							3		4	4	2	4	4	3	3	4	3	5		5
Ö.Ç. 8	3	4	2	4							4		5	5	3	5	4	4	4	4	3	5		5
Ö.Ç. 9	3	5	3	4							3		4	4	3	4	4	5	5	5	5	4	3	4
Ö.Ç. 10	5	3	3	4							2		3	4	4	4	4	5	5	5	5	3		4

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türk dilinin ilk yazılı belgelerinden günümüze kadar gelen devreleri kronolojik olarak, eserleriyle birlikte bilir.
- P.Ç. 2 :** Halk edebiyatı ve kültürü ile ilgili konularda gerekli bilgi ve birikime sahip olur.
- P.Ç. 3 :** Alanıyla ilgili problemleri tespit eder.
- P.Ç. 4 :** Tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar.

- P.Ç. 5 :** Elde ettiği verilere göre sonuçları yorumlar.
- P.Ç. 6 :** Eski Türk Edebiyatının Arap harfli manzum ve mensur eserlerini okur, açıklar.
- P.Ç. 7 :** Yeni Türk dili ile ilgili dönemlere ait metinlerde; kelime tahlili, cümle tahlili ve kelime etimolojisi yapar.
- P.Ç. 8 :** Eski Türk dili ile ilgili dönemlere ait metinlerde; kelime tahlili, cümle tahlili ve kelime etimolojisi yapar.
- P.Ç. 9 :** Edebî metin çözümlemeleri yapar.
- P.Ç. 10 :** Yeni Türk Edebiyatının kapsadığı edebî dönem, metin ve edebiyatçıların özelliklerini tam olarak bilir; bu dönemlerde yazılmış yapıtları çözümler; karşılaştırmalı tartışmalar yürütür.
- P.Ç. 11 :** Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 12 :** İlgili alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde eleştirel olarak iletişim kurabilir.
- P.Ç. 13 :** Bir yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili çalışmalara katılır.
- P.Ç. 15 :** Mesleki gelişmeleri izler ve bu gelişmelere katkı sağlar.
- P.Ç. 16 :** Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.
- P.Ç. 19 :** Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.
- P.Ç. 20 :** Alanıyla ilgili sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır ve bu tür etkinlikleri düzenler.
- P.Ç. 21 :** Alanıyla ilgili yaptığı çalışmaları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşır.
- P.Ç. 22 :** Beşerî bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 23 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 24 :** Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- Ö.Ç. 1 :** Aşık geleneği ve aşık edebiyatı ürünlerini kavrayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Aşık geleneğinin geçmişten günümüze değişimini yorumlayabilir
- Ö.Ç. 3 :** Âşık edebiyatının temsilcileri ve bu temsilcilerin özellikleri hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 4 :** Âşık edebiyatının beslendiği kültür kaynakları hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 5 :** Âşık edebiyatının genel özellikleri hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 6 :** Âşık edebiyatının gelenekleri hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 7 :** Âşık edebiyatının tarihî gelişimi ve bugünkü hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 8 :** Âşık edebiyatının tekke-tasavvuf edebiyatı ile ilişkileri hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 9 :** Âşık edebiyatının âşık kolları ve temsilcileri hakkında bilgi sahibi olabilir.
- Ö.Ç. 10 :** Âşık edebiyatının genel özellikleri hakkında bilgi sahibi olabilir.